د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستی- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح او ګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د ښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منته

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایې یقیناً بې اغیزه ځو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسیټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک	مخ
شاعر	1
ښکلا اوهنر	1
دصلح نړۍ	3
مینه اودوستی	5
صلح کل	7
ابتکار	7
ژوند	8
دمونږ دسفریوه خاطره	9
دهقانی	10
دوطن محبت	11
دوطن پالنه	12
ګرانه وطنه!	13
دوطن خاوره	15
سپین غر	16
په باغ کښې	18
آزادي	20
دزړه شکوه	21
دژوند ډیوه	21
پسرلی راغلی	23
دبهارفیض	24
دخزان سندره	25
دمنې خاطره	26
په وربل باندې ګرد	27
دحسن جلوه	28
ملت اومملکت	28
لوی افتخار	30
ویده کوجر	32
ناڅاپي کاني	33
تنګی اوریا	37
عاقبت	38
زما حال	39
دامیدرڼا	40
لمره!	40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېړاى 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وي 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.......... 84
دروح اطمينان 84
صبر.......... 84
ددنيا قانون.......... 85
يوسف اوزليخا.......... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.......... 86
بي خبري.......... 87
علت اوسبب.......... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.......... 89
شعراو حكمت.......... 91
سپين او تور ديوان.......... 91
حقيقت.......... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.......... 93
دالفت پيژند گلوي او ژوند پېښې.......... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښي فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ریبار　　خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروا وتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوې لانبه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورلـــه ســـپین ســـره ښـــه ښـــکاري ســـپین لـــه تـــوره
څــــه بــــه ښــــه وي چـــې یوبــــل ســــره پخــــلاوي

دهنرصـــــــنعت اوحســــــن پــــــه عــــالم کښــــې
هریوګـــــل چـــې پــــه هـــــر رنــــګ کښــــې وي زیبــــاوي
ښـــکلی مـــخ لـــه هـــرې خـــواچې راښـــکاره شـــي
د الفـــــــــت ســـــــــترګولیدلی لاپخـــــــــوا وي

دصلح نړۍ

هغــــــــــه ورځ بــــــــه بختــــــــوره وي هرګــــــــوره
چـــې دســــــپینو زړونـــــه تورنـــــه وي لــــه تــــوره
کرکـــــه نـــــه وي یولـــــه بلـــــه محبـــــت وي
ورورولـــــــی صـــــــلح صــــــفاوي ښـــــه نیـــــت وي
مرورخلــــــق یوبـــــــل ســـــــره پخــــــلا شـــــــي
نـــــه چـــــې غوښـــــه او چـــــاړه هغـــــه او داشـــــي
بشـــــــري دوســـــــتي قایمـــــه پــــــه جهــــــان وي
خـــــوښ پــــه صــــلح هــــم کــــافرهم مســــلمان وي
نــــــژادي تـــــــوپیرهېڅ نــــــه وي پــــــه دنیاکښــــــې
نـــه پـــه شـــرق اونـــه پـــه غـــرب نـــه امریکاکښـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورترلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مستت اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرتېتی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه

شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه

که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډيووته پټنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي

دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانـدي پيرېان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفي

توره شپه ځنګه مهرويان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغريبانواو بې وزلو دوستي

سرى په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستى په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښې دپاره

خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستى خاطرته

سپين مخ سري شونډي تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندي فکرخاوندده دوهمونو نظربنده!

که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته درېدلی پې سرکوزی

ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه

اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنکسه کښې چې وي خونس داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ثخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی
ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچي هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غیرکښي نیول دنورومخکښي

که په خوښه اورضاوي څه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کوډي نه تعویذنه شکراني

که په ګل پورې سینه مږي بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی　　هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه　　شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي　　داتیاره جهان رڼاکړي

وچ ډګراوبیابان　　کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی　　دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی　　چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر　　داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی　　پري پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تناکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم
يم پرهېزدېې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شي به ولې کم خورم
دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوورته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی يې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تويه

په سيالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته يې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اېښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو وروركښه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردې خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زيبايې

جنت دځمکې زړه ددنيا يې

ښاغلی تاج ته دايشيايې

وړدستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک ټينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه

مونږ لاندې کړي دېرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کیمابوټې پسې ګرځي خوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کیماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديږ له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وری زمونږدې اوشری اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي وي بې دپردیوبلبل

هرڅه له رو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې رازراز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه   هغه خوا یوه کلا ده

ښاپېریان پکښې اوسیږي   پکښې بل شانته هوا ده

پیره دارېږي یوسپین دیودی   ورنه وېره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو　　داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله دروازې نه　　دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل څوک نشي　　ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه　　اوله هرملکه زیبادی
تورنښتربې تورې زلفې　　تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپېڅلی ښکاره کېږي　　ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحربې له کندوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي　　تجلی دپلوشوده
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري　　آیینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي　　درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي　　چې هروخت دلته لګېږي
درنوستوروډیوې دي　　پکښې هره شپه بلېږي
له صیاده ویره نشته　　زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهيږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي ښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دنښتروبې پېرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنیمت دی

ددې باغ خوږې مېوې ځه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویېږه

بل په سره اوربانديې نیسي چې کړېږه

کاشکې نه وای پیداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وایې

ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې

داخوخپله هسې نه دی پیداشوی

انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړې خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته

ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته

که یوونې تویوي اوخونریزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي

دیوه لاس کښې که تورواوتوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوځخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننددارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسودېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به يې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواونم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکي يې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې ځوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه دي ورديګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ دي ردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګي ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله دېربنه دی زړه پې بنه نه دی   بنه فکر نشته بنه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ديردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ديردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند هیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ديوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لري
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې درباندې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی
داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی
دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی
بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی
اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانو پسې
دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چیرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼي ریږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زیړي پاڼي چې ریږي خوراڅویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب تاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستاووبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

د ګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دي هم هواته هوسېږي

درروان دي ګړندېيوکښي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخيردي زيات شه يويه سله

زېړنارنج دي په شنوپاڼوکښي داوايي

په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچي باغ کښي طلايي رنګونه وينئ

که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغلی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښي ډوب شويدي باغونه

په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساره راغله زېړي پاڼي راتوېږي

سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــی کښـــــې کــــه يــــخ ســــــيوری دراحــــت و

پــــه سړوکښـــــــې ســـــره لمــــــه ده چـــــې بلېــــــړي

☆ ☆ ☆

کلــــــه ګـــــل کلــــــه مېــــــوه وي پــــه باغوکښــــــــې

کلــــه ســــــيوری کلــــــه اوروي پـــــه دېروکښـــــــې

کلــــــه پـــــــاني دي پـــــه کارکلــــــــه لرګــــــــی

هرڅـــــــــه شــــــــته دي دباغونوپــــــــه کوروکښـــــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خــــاورې شـــومه نـــومې ځـــای پـــاس پـــه وربـــل شـــه

لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه

دلالـــــــه زړګـــــــی شـــــــه تورلـــــــه دېـــــره غمــــــه

لــــــه ناکامـــــــه دصــــــــحرالورته مايـــــــل شــــــه

نـــــرګس زېړشـــــه لـــــه ارمانـــــه شــــــينکی بـــــاغ کښـــــې

چــــې داځــــای وحـــــق زمــــا ولــــې دبــــل شــــه

آســـــمان هـــــم لــــه قهـــره شـــين شـــه چـــې داولـــې

پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه يوپـــه ســـل شـــه

دعاشـــــــــق بــــــــری پـــــــه عجزاوپـــــــه نيـــــــاز دی

چـــــاچې کړلـــــه ســـــــرلويی راتــــــه خجـــــل شـــــه

زاهــــــــدقرب غوښــــــــته پــــــه زوردعمــــــــل بانــــــــدې

همدغـــــــــه عمــــــــل دده مخکښــــــــې حايـــــــل شــــــه

داخـــــاکې تــــن چـــــې چاخــــــاورې کړپــــه عشــــق کښـــــې

د „الفــــت“ پـــــه ژبـــــه داســـــې وســـــتا يـــــل شـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازديګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسيم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پيداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوي ويالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښې ټولي لويېدلي

ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبه دېي وشريک يوبې واکدارو

ځيني جګي ځيني ټيټي كوزوپاس وي
لکه ګوټي ديوه وجوددلاس وي

چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و

له یوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وي پکښې خوورازه
هرمرغه موېږانده له خپل اوازه

رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې

هريوبوټی پخپل ځاى كښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو

په حقونوکښې پې نه وخه توپير
ماليارو په هري ونې ډېرزهير

يوله بله پې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنى يوصحيح ملت و

لكه باغ يوملكت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره

ونې ډېري خوباغ يودی كه پوهيږي
كه كوي بل رنګه فکرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل ږغونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی ديوکور وي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتور وي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې پې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېت ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چاملی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوربانډې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه ناروا وینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کاروانه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب ويوړنصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزيرپېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې
چې ويښ ګوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښوولاندې راتولې
څه يې چې تول کړه هغه يې خپل شوه
نرکتۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ويښ شوساله خوبه
وې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکتۍ راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وريسي جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي ګانې

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسيږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي
اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

ښه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ويوكانۍ له خپل بامه
يوناڅاپه ولويدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداكانۍ وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې يې دی وپرې ويشتلی بې ګناه
لاس يې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشوويلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه
نوويې كانۍ له خپل كوره كړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـرې لګيـږي هغـه څـوک چـې پـه خطـا
خلـق ولـي اوځـان بـولي بـې ګنـاه

دقـدرت کارونـه واړه دغـه شـان
پـه تـدبيراوانتظام لـري جريـان

بـې احتياطـه کـه څـوک وکـړي حرکـت
کـه دی نـه وي بـل هـم نـه دی ملامـت

لـه تقديرسـره شـته هرقسـم تلـک
دمظلـوم انتقـام اخلـي تـل فلـک

تـه جزالـه خپـل عمـل سـره تلـه
کـه دې وليـدتفاوت وکـړه ګلـه

ښـه اوبدانسـان ټـول دی پـه حسـاب
بـې سـببه چاتـه نـه رسـي عـذاب

مکافـات وي لـه عملـه ځنـې زيـات
يوپـه لسـه لـري اجرحسـنات

خـوجزا دبدونـه وي ټيـټ وپـاس
پـه احتيـاط خوځـوه دلتـه پښـه اولاس

څـه چـې وکـړي هغـه بـه ريبـي تـل
هرڅـوک اوري پـه جـواب کښـې خپـل ويـل

داحسـان جزابـه وويـنـی احسـان
دبـدی جزابـه هـم درکـړي آسـمان

نـوردې خوښـه چـې اغـزي کـرې کـه ګـل
بـې کرنـې مـه کـړه طمـع دحاصـل

تفـاوت لـري حاصـل کښـې هـره ځمکـه
تـه دې خپـل زړګـی دکردپـاره ښـه کـه

پکښـې وکـره ښـه تخـم د،،الفـت“
نـو بـه ووينـې لـه هرچامحبـت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک تورېږي
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پري کښیږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولی اوبي حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي

چاچې سترې اوستومانه څغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې ژړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلی اوري

وړي سیلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې

بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلى دي ګلونه
دخزان سيلۍ فى الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې تړلى

دى دنيا ته مې په بل نظركتلى

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
څومره ډېركارلرمه

بمه پښيا بل اوپه لاركښې خنډوخارلرمه
بېره تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياكښې بمه
غره اوصحراكښې بمه

واړه سپاره دي يوزه پلى په شابارلرمه
يوګودى جوارلرمه

نورپه موټروكښې په منډه لكه برق تېرېږي
په لاركښې نه درېږي

زماپه مخكښې دى ګوډ خرتل خبردارلرمه
خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې كوټه كړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا

زه لاتراوسه دتيلى په دكان كارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان كښې دى ولاړكوي اظهاردكمال
اودخپل جاه و جلال

زه هيڅ شى نلرم په تېروافتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هركاركولى
زياراوزحمت ويستلى

كسب وكارنكړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نــــــــــوی دوردی راغلـــــــــــــــی
دازوړحــــــا ل نـــــه پـــــاتې کېـــړي
تـــــوره شــــپه پـــــه ختمېـــــدوده
نـــــــوی ژونــــــدراځې هرګـــــــوره

یــــــوه نـــــوی رڼــــا ویـــــــنم
چــــــې دوخــــــت تقاضـــــــاوینم
رڼــــا پــــــې دســــــبا ویــــــنم
نــــــوی نــــــوی هـــــوا ویــــــنم

تحـــــول دی چـــې رادرومــــي دافغـــان اوپښـــتون کورتـــه
ښـــه موســـم دتکامـــل دی ځـــئ چـــې ځودکمـــال لورتـــه

زمـــــا نــــه راوړي هروخـــــت کښــــې
معلـــــــــم دزمـــــــاني تـــــــــل
دادنیــــــــا یوپوهنتـــــــــــون دی
تـــا څـــه زده کـــړه لـــه دي عصـــره

نــــــوی نـــــــوی پیغامونــــــــــه
راکـــــــوي نـــــوی درســــــونه
شــــــاګردان پــــــې ولســــــونه
ای افغانـــــــــــه ای پښـــــــــتونه!

امتحـــان دي ډېرنـــږدي دی چـــې بـــه څـــه درنـــه جـــوړیږي
هغـــه ورځ ده اوس راغلـــې چـــې احـــوا ل دي معلـــومیږي

ســــوا ل دمـــــرګ او دژونـــــدپېښ دی
تـــه لاپـــروت پـــې پـــه تیـــاره کښــې
داســـې ژونـــد دی ســـتا پـــه برخـــه
لــــــبر څـــــه وغــــــړوه ســـــترګې

مګرســــــــــــتاپوهول ګـــــــــران دی
نورســـــپوږمی تـــــه ځـــــي روان دي
چــــې نورتــــول تـــرې ګرېـــزان دي
چـــې تـــه څـــه پـــې نورڅـــه شـــان دي

ستا پـه مـخ کښـې لا خـره وینـم خـاروی ځـي لـه تانـه وارنـدې
ســـتا رفتارکـــه همدغـــه وي خـــره بـــه وخانـــدي دربانـــدې

لمره!

پـــــه ســــــپین مـــــخ دې دهجـــــران شــــــپه ســــــباکیږي

پــــــه رڼــــــا دې زمـــــــور مخــــــه رڼــــــا کیـــــږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوند ګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوي ته
دباغو خامې مېوې راپخوي ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلو ښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آبادکړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه يې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که يې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي يولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړېږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري
بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ
که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوېږو په دې مینا مستېږو
خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننــــــــګ وغیـــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي

دوطــــــــــن عشـــــــق دې وي زمــــــــونږ زړوکښــــــــــې
ځـــــــــــــای دې دده وي دقـــــــــــام لیموکښـــــــــــې

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــرغ زمـــــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســــــــــــــتانه تـــــــــــــل دې ودان پـــــــــــې

لـــــــــه غلیمـــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــــان پـــــــې

تـــــه دې ســـــــرلوړی تـــــل پــــه جهـــــان پــــې

زمـــــونږه ځـــــان پـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران پـــــې

هرځــــــه بـــــه ځــــــارکړو ســــــتا لـــــــه هوانــــــه

ســــــــــــتاله عزتــــــــــه لـــــــــــه اعتلانــــــــــه

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

پـــــه حـــــق مـــــین یـــــو د حـــــق پـــــه خوایـــــو

دښـــــــــــمن دظلـــــــــــم دنـــــــــــــاروا یـــــــــــو

آزادي ســــــــــــــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــــــــــــتایو

ســــــریه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننــــــګ فــــــدایو

نـــــــه ظالمـــــــان یونـــــــه مظلومـــــــان یـــــــو

ښــــــاغلی نســــــل مـــــــونږ دافغـــــــان یـــــــو

تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بیـــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بیرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپيمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوخوکښې   په غيږه دپښتوکښې

لوی شوي يومونږ واړه خپل وطن رابانددې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا يو   مين په اعتلا يو   دهرمرض دوايو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغيرت سندره

مونږ پښتانه يو د غيرت په ځای کښې سرورکوو   هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ ميدان نه مونږ ته دين نه وايي   ملی آيين نه وايي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونږ   دافريضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبربادې وي

مونږ دپنجرې اسيرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولې هوسۍ ولې وړې وړې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هيڅ وارېې خطانه دومې پخې سترګې ښکاريان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرخومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ټرلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرخومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډېروزرونوکښې ایښې و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه

خوته پې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمــــونږ پــــه زړوکښــــې کـــه مــــړې شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شــــي مــــړه اورونــــه لـــه ســــکرونه نـــه ځــــي
بيابــــه اور بـــــل کــــړو دظـــــالم اوددښــــمن پــــه خونــــه

دانتقـــــام جذبـــــه زمـــــونږه لـــــه ســـــينونه نـــــه ځـــــي

کـــــــــه پـــــــــه برهـــــــــان اودلايلوفيصـــــــــله ونشـــــــــوه
غوځـــــــــه اوپريکـــــــــړه دچړوتورولـــــــــه خلونـــــــــه نـــــــــه ځـــــــــي

ښکاري باز

بـــــــــازنيولی پــــــــه منګولوکښـــــــــــې سيســــــــــــی وه

خونـــــــــــدوره مـــــــــــزه داره ښـــــــــــه مـــــــــــړی وه

چــــــې بــــــې راوړه خپـــــــل خاوندتـــــــــه ســــــــلامته

بـــــې ځـــــه طمـــــع بـــــې احســــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــــــل ورتـــــــــه چـــــــې ای بـــــــازه نادانـــــــــه

ځـــــــــه ليـــــــــدلی تالـــــــــه لاســـــــــه دانســـــــــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــــــــه نيســـــــــــې دهواپرنـــــــــــدګان تـــــــــــه

ولــــې بـــــل مرغــــه نيــــولی لــــه غــــړی تــــا

ولـــــې ورکړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړی تـــــا

تاپخپلـــــــــه ولـــــــــې نـــــــــه خـــــــــوره هواکښـــــــــې

پـــــــاتي نشـــــــوې ولـــــــې دې لويـــــــه فضاکښـــــــې

لـــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــې شـــــوې خـــــلاص تـــــه

ځنګـــــه راغلـــــې ورتـــــه بياپـــــه ډيـــــراخلاص تـــــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړی لـــــوی وزرونـــــه

ســـــتا پروازلانـــــدې خـــــدای کـــــړی اوچـــــت غرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان يې
چې تابع دده دحکم اوفرمان يې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې اېښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فيل په دومره لوی وجودووی منقاددی

انس الفت يولوي سبب دانقياد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تيټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حيوان شي

ښه ملکری يوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله توركانې دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وينې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګيه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پرديه
بيا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهريه
له ياړانو نه جدا يې — که دښکلوله ټولګيه

چې بلبل غوندې کړيږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالېږې نه هېڅکله ددنيا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځوريږې
راته ووايه څه غواړې — په څه باندې خوشحالېږې
په کوم ښکلي مخ مين يې — که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زړه شين دی — که انسان ځنې ويريږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېږې له هرچانه په حيرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغيزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبيا دهغه وخت دډيلې دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه ازولو   التفات اووفا غواړې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخا غواړې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشنا غواړې
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوانا ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه ځودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد وروریه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیاروپاس په هواکښې
ډکولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې
دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې — لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوربېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژرونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاربې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاربې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګي دوری سترګې — په هیبت شانې نه مړیږي

نن له مروخنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داموونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخې نشته — ددي خلقو په سینوکښې
دمرګي زهر خواره شوه — دهوا څپوړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه بنایسته ښکلي مخونه

ددي عصرانسانان اوس — لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوري مرې دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړې فولادي تېرې چرې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي دتندر آوازونه
رڼا ورځ په تورو شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادورسالي دي — که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول بې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورد‌بل وروره ل ته غل دی
دوه خوارږه یاران چې کوري   یوه بل ته اینبی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصې نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادې اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمې اوړي

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سرباذي زمونږ هنر دی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف بې بس دی — چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي — چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلې — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام بې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا خوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي — خوټینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شي نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښې هېڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ ځګروخبروي نه له شورودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږي زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورو له واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی

„مرنې دي چې یادېږي په سندرواوېه ویر“
دهر نشي ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلې اوتندراوري له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا اوله هېڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی
که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه
تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره واره استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه
که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو
بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوخواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو
امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنیاېې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبره دغه رازشه
ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې
ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوراوري
بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې　　خلق موبولې ښې اوکینه
دواړه یوشاني غریبرو　　مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته　　چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای! پښتنووروونو　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره　　به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي　　په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه ببرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه یې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښكې

ددنيا بحرډنډوكى ورته ښكاري

چې خپل نفس نشي وژلى كه سل وژني

نا توانه وېرنډونكې ورته ښكاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخكښې پروت هډوكى ورته ښكاري

څه ګورم

ګورم جهان كښې څوک كعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوكاردى چې دخپل وطن كارونه كړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه كوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردى نظافت اوښه لباس دى په كار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه كېدلى نشي

له خاوروګټوښه كورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوكښې دچا

هغه كوښښ كړي په عالم كښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان كښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښي نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښي بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښي لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښي دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هركله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی

زه يې نوم درته اوس ښيم ته ښه فكرپكښې وكړه
دلته فكرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموكښې ماوليده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښايست كښې لكه مياشت وه نوراني
په ښه خوی كښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوكه خوی ياطبيعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره
غورځولې زماني وه له نظره
ديوسف دغلامی يوښه نظيرو
په رښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو
راته ويلې يې دحال په ژبه باندې
غريبي په سړی هسې چاري كاندې
قيمت نلري ښايست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوك ګوري دخوارانو
خدای راكړی ښه صورت ښكلې سيرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلرې قيمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کيږي
حقيقت زاړه لباس کښې رټل کيږي

ډيرزماپه خيرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځې دپردوکالي ناولي

بل شى نه دى عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظرکتلى هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې منښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړى په ښه لباس شي عاليقدره

ډيرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بډايانوکښې ډيرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپيخلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيريږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجى اوسې دوريښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف خيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! څيري کړو داښې جامې رنګينې
پکښې وګوروخيرې ډيرې ننګينې

همدردي

ژړي په غمونوکښې خواخوږى له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وریځې په آسمان کښې بیا

څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړیدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هیڅ کورکښې پیدانکړي

یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

دړانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده پې تجلا وه

ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بینایې د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه

مال دولت له حده تېرو،واک پې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي
که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بلهای

یو یې لوی بولي هغه بل ورته وروکی وایي
خیټه یې لویه اوککره یې وره ده ډېره
غله یې ډېره ما ل یې ډېردی هرڅه ډېرورکره
مزدوران وږي دي یوه بې بې مړه ده ډېره
کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره
دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي
چې تناره کښې څڅېدلی تري پیړه ده ډېره
کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکرېې زوړدی خیا ل یې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به پې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې ابښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

ستا امیل کښې پې سل زړونه دې پییلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی پې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهیږم

که زما دزړه په سروینو رنګین دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلیږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت یې

په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمنې

ورودې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امیل وشکاوه له یاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندومېندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سېنګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال

ښوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلویدو ډارنه لرم

نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنږدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې ستا په غاړه وي امیلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې درته وایم په ماېې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم

ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته واېې چې زه خوستا یم

خومره به نه وي، خومره به نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی ورورد عاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېر یدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهکارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي تېټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
دېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنګه زندان لیدلی دی
که هرېورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه
تېټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم
ټول حیوانات مې دې تابع ماسلیمان وګڼه
تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتـــــول نقشـــــونه دجهـــــان اومختلـــــف رنګونـــــه
زمـــــا پـــــه ذوق او ارادې پســـــــې روان وګنـــــه

پـــــه کایناتوبانـــــدې زه هرقســـــم لـــــوبې کـــــوم
بحروفضـــــامې دېـــــوې منـــــدې میـــــدان وګنـــــه

شـــــکایت نکـــــړم لـــــه آســـــمانه خـــــه ګیلـــــه نلـــــرم
زمـــــا لـــــه لاســـــه دفلـــــک خیـــــرې ګریـــــوان وګنـــــه

ســـــره لـــــه دومـــــره اقتـــــداره چـــــې قـــــدرت راکـــــړی
پـــــه نـــــری تارکښـــــې مـــــې دزلفـــــوآوېزان وګنـــــه

دښـــــکلومینه مـــــې پـــــه عقـــــل وفکرلـــــوبې کـــــوي
چـــــې ســـــتا وربـــــل شـــــي پرېشـــــان ماپرېشـــــان وګنـــــه

دعشـــــق پنجونـــــه نـــــه خلاصـــــېږم دلښـــــکروپه زور
دایازمینـــــه کښـــــې اسیرشهنشـــــاهان وګنـــــه

دلیلـــــی یواشـــــارات بـــــس دی دعاقـــــل دپـــــاره
دعشـــــق سوداکښـــــې لیـــــوني دېرهوښـــــیاران وګنـــــه

دعشـــــق اومینـــــې پـــــه حـــــرم کښـــــې زه لـــــوی شـــــوی یمـــــه
خـــــوک چـــــې بـــــې مینـــــې ژونـــــدکوي هغـــــه حیـــــوان وګنـــــه

چـــــې دجمـــــا ل دېـــــوه شـــــوه بلـــــه پتنګـــــان شـــــوه پیـــــدا
لـــــومړی پتنـــــګ ددغـــــې شـــــمع تـــــه انســـــان وګنـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپیروخاورونبایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظرد محبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصدپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانـدې رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې یو دوه کوره ماموران دي
تنخواه او رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي
د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل ماموریه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي
پخ کړی یې پیتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي
میوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارمامورین واړه دهغه کورکښې عذریږي
دښې ډوډۍ صفت یې مجلسونوکښې تل کیږي

سهار یې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښورواوي
په میاشت کښې دې یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي
یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حال یې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی
دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه بې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډیرکرېږي اوتېتېږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بیلیږي

اوضاع اوحرکات یې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترخوبه پټووستر کې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینگ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتینگ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېرمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوگردونه

(۱)

که خندې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې گردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښندلي په خووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې يې پروت دلاري ګردو
ماوې څه دې ولېدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوځوورځې به دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي به لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
يابخارله دريابونوپه هواشي
يوه ورځ به هم زمونږله خاورو دورو
يوګرد پورته له صحرانه ددنيا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژوندکړي ملتونه
په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دريابونوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعيت دی
دملت اجماع قانون دشريعت دی
پس دخداى اودرسول له امرونهى
دښوبدومعيارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلې له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له ویناداملومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدي کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمو کراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ ې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخو زړه نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراو کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دي فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپېغلومنکي خپل ډکول

یومنکی دډکېدووخت کښې ویل

تري نه یواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتری اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منکی غوندې ډکېږي

ورو تږولږه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پېږه نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت او سبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلـــــــی واخیســـــــــت اورلـــــــــه لاســــــــه دانســـــــان

دهقانه

(۱)

ســــــــتا دلاس ګـــــــل تــــــــه بلبلـــــــه خوشــــــــحالیږي
ســــــــتاله باغـــــــــه دبهارورمــــــــــه تـــــــــــاویږي
ښایســـــــته جـــــــوني ږدي ســــــــتاګلان وربـــــــل کښـــــــې
بوراګــــــــــان دې پـــــــــه ګلونـــــــــــو تیریـــــــــږي

(۲)

ګــــــوره پـــــــري نـــــــږدې داځمکـــــــه هســــــې شـــــاړه
دنیـــــــاده ســــــــتا دغــــــــوايي پـــــــه ښــــــــکرولاړه
نــــــن ملاتیتــــــه کــــــړه خپـــــل کارتـــــه غفلـــــت مکـــــړه
بیـــــا پخپــــل چمــــن کښـــــې ګرځـــــه هســـــکه غـــــاړه

شعر

چـــــې پـــــه جهـــــان کښـــــې نــــوراني روښـــــانه لمرپیداشـــــو
فکـــــــر او ذوق ســــــره یوځـــــــای شــــــوه ښــــــه نظرپیداشــــــو
ښایســـــــت پــــــې ولیــــــده دعشــــــق پکښــــــې اثرپیداشـــــو
لـــــــه دغــــــــو ټولونــــــــه بیاشـــــــــعراو هنرپیداشـــــــــو

مات کودری

(۱)

دګودرپــــــــه غــــــــاړه پــــــــروت و مــــــــات کــــــــودری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښي زه مات یوه ځلمی کړم

یوي پېغلي په اورووم‍ه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښي عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمین په دې کودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لښدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښي سکوت اوقراري وه

چي کتل مي په کوخوکښي خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مي سرشي دهاتي له پښولاندي

که له پاسه مي راغورځوي دلاندي

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندد پاره ډیرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اینبی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرد ژوند ګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپي او ورځې هغه سپين اوتوردپوان دي

(۲)

څه چې غوښتي سليمان دسبا ښارنه

ته پې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا اميدکېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي پې دهوامرغان هواکښې

حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو

فيصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګی نه نجات مومي چې غوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــــــې نـــــــــوروایي لـــــــــه ډېـــــــــرې زړه تنګــــــــــی نـــــــــه
زړه یـــــــــې چـــــــــوې اوګریـــــــــوان یـــــــــې څیـــــــــری کېـــــــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــــداى ثـــــــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــــــړول دی
دفقیرثـــــــــــــواب روژې خـــــــــــــداى تـــــــــــــه نیـــــــــــــول دی
غـــــــــازي وژنـــــــــــې بـــــــــل ســـــــــړی ثـــــــــواب دپـــــــــاره
دشـــــــــهیدثواب خپـــــــــل ځـــــــــان پـــــــــه بـــــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــــــه سرکښـــــــــې فکـــــــــردوطن پـــــــــه زړه کښـــــــــې مینـــــــــه دیـــــــــار
دزوراوظلـــــــــــــم لـــــــــــــوی دښـــــــــــــمن دازادی طرفـــــــــــــدار
پـــــــــــه حـــــــــــق ویلومـــــــــــاتوي بـــــــــــت اوطلســـــــــــم دډار
شـــــــــاعر دپـــــــــاره مناســـــــــب دی همدغســـــــــې شـــــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښي

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اويې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلي نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلي پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلي پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library